

Lösningsförslag , LMA521, 20190426

1. (a) Låt ξ var komponentens livslängd, d.v.s. $\xi \in \text{Exp}(1/200)$. Sannolikheten att komponentens livslängd överstiger 150 h är $P(\xi > 150) = e^{-150/200} = e^{-3/4} =: p$. Numeriskt är $p = 0.47\dots$

2p

- (b) Man har fem identiska komponenter som i (a). Sannolikheten att exakt tre av dessa fem har livslängd som överstiger 150 h är $\binom{5}{3}p^3(1-p)^2 = 0.29$.

3p

2. Ett nytt bostadsområde om 900 lägenheter. Man räknar med att för ett hushåll (=en lägenhet) gäller att sannolikheten att hushållet har 0, 1 och 2 bilar är 0.3, 0.6 respektive 0.1.

- (a) (b) Förväntat antal bilar för ett givet hushåll är

$$\mu = 0 \cdot 0.3 + 1 \cdot 0.6 + 2 \cdot 0.1 = 0.8, \quad V = \sigma^2 = 0^2 \cdot 0.3 + 1^2 \cdot 0.6 + 2^2 \cdot 0.1 - 0.8^2 = 0.36$$

1p+1p

- (c) Man räknar med att göra 750 parkeringsplatser. Låt ζ vara summan av alla hushålls bilar. Då är, m.h.a. CGS, $\zeta \sim N(0.8 \cdot 900, 0.6 \cdot 30) = N(720, 18)$. Sannolikheten att det finns p-platser till alla bilar är

$$P(\zeta \leq 750) = \Phi\left(\frac{750 - 720}{\sqrt{18}}\right) = \Phi(5/3) = 0.95.$$

3p

- (d) Antal p-platser täcker 90% av behovet:

$$P(\zeta \leq n) = \Phi\left(\frac{n - 720}{\sqrt{18}}\right) = 0.90 \iff \frac{n - 720}{\sqrt{18}} = \lambda_{0.10} = 1.3 \iff n = 734.4$$

Svar: Man behöver 735 p-platser för att täcka behovet med sannolikheten 90%.

3p

3. Ett observerat stickprov 25.5, 24.5, 23.5, 23, 23.5 av en normalfördelning är givet. Medelvärdet $\bar{x} = 24.0$ och standardavvikelsen skattas till $s = 1.0$.

- (a) Ett tvåsidigt konfidensintervall av fördelningens väntevärde: Vi behöver kvantilen $t_{4,0.025} = 2.78$. Detta ger kofidensintervall med gränser

$$\bar{x} \pm \frac{t_{4,0.025} \cdot s}{\sqrt{5}} \text{ d.v.s. } (22.7, 25.3).$$

2p

- (b) Ett 95% uppåt begränsat konfidensintervall av standardavvikelsen σ^2 : $\chi^2_{4,0.05} = 0.71$. Övre gräns är

$$\sqrt{\frac{4 \cdot s^2}{\chi^2_{4,0.05}}} = \frac{2s}{\sqrt{0.71}} = 1.4$$

3p

- (c) Ett 90% tvåsidigt konfidensintervall av standardavvikelsen σ har samma övre gräns som i (a). Undre gräns är

$$\sqrt{\frac{4 \cdot s^2}{\chi^2_{4,0.95}}} = \frac{2s}{\sqrt{9.5}} = 0.39$$

som ger intervallet (0.39, 1.4).

2p

4. Givet sannolikheterna för två händelser A och B :

$$P(B|A) = \frac{2}{5}, \quad P(B|A^c) = \frac{7}{18} \text{ och } P(A^c \cap B^c) = \frac{11}{28}.$$

Beräkna sannolikheterna...

(a)

$$P(A) : \quad P(A^c) = \frac{P(A^c \cap B^c)}{P(B^c|A^c)} = \frac{P(A^c \cap B^c)}{1 - P(B|A^c)} = \frac{11/28}{11/18} = \frac{9}{14} \iff P(A) = \frac{5}{14}.$$

3p

(b)

$$P(B) = P(B \cap A) + P(B \cap A^c) = P(B|A) \cdot P(A) + P(B|A^c) \cdot P(A^c) = \frac{2}{5} \cdot \frac{5}{14} + \frac{9}{14} \cdot \frac{7}{18} = 1/7 + 1/4 = \frac{11}{28}$$

3p

5. En pluton bestående av 30 soldater skall delas in i tio grupper vardera på tre soldater.
Vi väljer först $\binom{30}{3}$ för första gruppen, $\binom{27}{3}$ för andra ända tills tionde gruppen $\binom{3}{3}$.
Enligt multiplikationsprincipen

$$\binom{30}{3} \cdot \binom{27}{3} \cdot \dots \cdot \binom{3}{3} = \frac{30!}{(3!)^{10}}.$$

Detta tal skall divideras med $10!$ för att inte ta hänsyn till inbördes ordning, alltså är
antal olika indelningar som finns

$$\frac{30!}{6^{10} \cdot 10!} = 1.2 \cdot 10^{18}.$$

5p

6.1

$$\text{a)} \quad P(\xi_1 > -1) = 1 - P(\xi_1 \leq -1) = 1 - P\left(\frac{\xi_1 - 1}{1} \leq \frac{-1 - 1}{1}\right)$$

$$= 1 - \Phi(-2) = 1 - (1 - \Phi(2)) = \Phi(2) \stackrel{\sim N(0,1)}{\approx} \boxed{0,9772}$$

$$\text{b)} \quad P(\xi_1 \leq 1 \mid \xi_1 > -1) = P(\{\xi_1 \leq 1\} \cap \{\xi_1 > -1\})$$

$$= \frac{P(-1 < \xi_1 \leq 1)}{P(\xi_1 > -1)} = \frac{P\left(\frac{-1-1}{1} < \frac{\xi_1 - 1}{1} \leq \frac{1-1}{1}\right)}{P(\xi_1 > -1)}$$

$$= \frac{\Phi(0) - \Phi(-2)}{P(\xi_1 > -1)} = \frac{0,5 - (1 - \Phi(2))}{P(\xi_1 > -1)} =$$

$$\stackrel{\text{and a)}{\approx} \frac{0,5 - (1 - 0,9772)}{0,9772} \approx \boxed{0,4883}$$

$$\text{c)} \quad P(\xi_1 + \xi_2 \leq 4) = \left\{ \begin{array}{l} \xi_1 + \xi_2 \sim N(1+2, \sqrt{1^2+1^2}) \\ = N(3, \sqrt{2}) \end{array} \right\}$$

$$= P\left(\underbrace{\frac{(\xi_1 + \xi_2) - 3}{\sqrt{2}}}_{\sim N(0,1)} \leq \underbrace{\frac{4-3}{\sqrt{2}}}_{\approx 0,71}\right) = \Phi(0,71) \approx \boxed{0,7611}$$

7.1

$$\text{a)} \quad l_A = \frac{(54,8 + 78,7 + 54,1 + 79,6)}{4} - \frac{(52,8 + 73,5 + 57,2 + 73,5)}{4} = 1,975$$

$$l_B = \frac{(73,5 + 78,7 + 73,5 + 79,6)}{4} - \frac{(52,8 + 54,5 + 57,2 + 54,1)}{4} = 22,175$$

$$l_C = \frac{(57,2 + 54,1 + 75,5 + 79,6)}{4} - \frac{(52,8 + 54,5 + 73,5 + 78,7)}{4} = 1,725$$

$$\text{b)} \quad N = 8 \text{ försök. } \alpha = 0,05 \Rightarrow Z_{\alpha/2} = 1,96$$

$$\text{Det } 95\% \text{ referensintervallet blir } 0 \pm 2 \cdot 1,96 \cdot 0,8 = \frac{\sqrt{8}}{1}$$

$$= 0 \pm 1,1087.$$

Vi ser att l_A , l_B & l_C hamnar utanför intervallet.
Dessa är alltså signifikanta effekter.

8.1 a) Avläsning i nomogrammet ger att en lämplig enkel provtagningsplan ges av urvalsstorlek $n=90$ och acceptantalet $c=5$. Med andra ord, testa 90 resistorer och acceptera produkten om antalet defekta i urvalet är ≤ 5 , annars avvisa.

$$b) \frac{P_2}{P_1} = \frac{0,1}{0,03} = 3,33$$

På rad 9 i tabellen över planer med $n_1=n_2$ ser vi att det står 3,38 i kolonnen $\frac{P_2}{P_1}$. Detta är det som ligger närmast 3,33. Alltså blir $c_1=2$ och $c_2=6$. I rad 9, kolonn 0,95 ser vi att $n_1 p_1 \approx 1,72 \Rightarrow$

$$n_1 \approx \frac{1,72}{p_1} = \frac{1,72}{0,03} \approx 57,33$$

I rad 9, kolonn 0,1 ser vi att $n_1 p_1 \approx 5,82$

$$\Rightarrow n_1 \approx \frac{5,82}{0,1} = 58,2$$

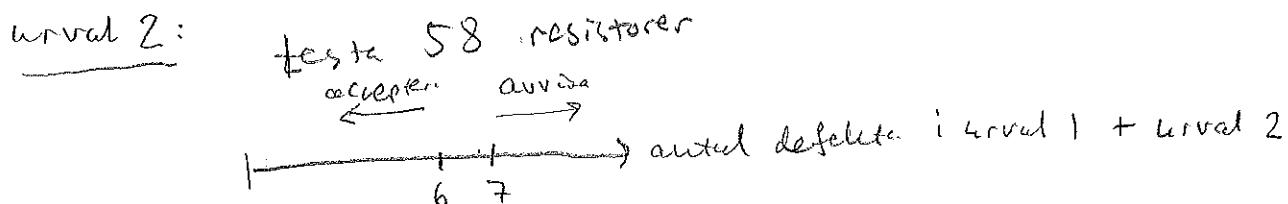
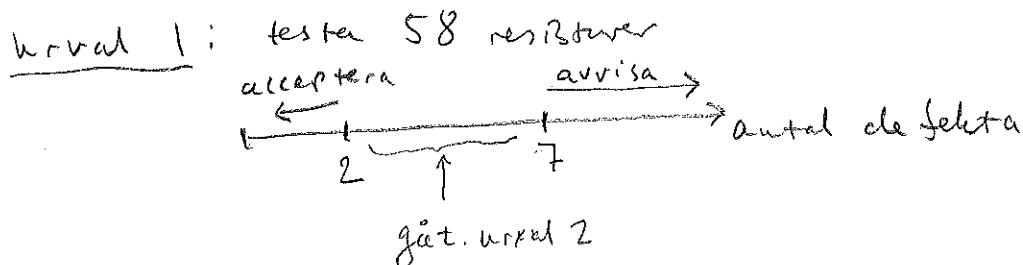
Så vi väljer $n_1=n_2=58$ (det är OK att vänta 57 också)

Så den dubbbla planen blir: $n_1=n_2=58$

$$c_1=2, c_2=6$$

$$r_1=r_2=c_2+1=7$$

Med andra ord:

$$9. \quad \bar{x} = \frac{1}{10} (7,0 + \dots + 7,0) = 6,91$$

$$\bar{s} = \frac{1}{10} (0,2 + \dots + 0,4) = 0,41$$

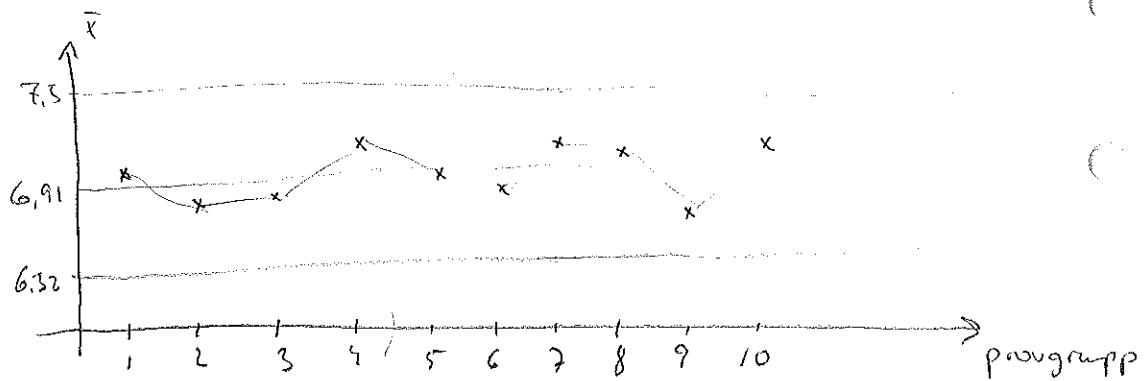
Övre och undre gränser för $\bar{x}$ -diagram (med s-metoden)

$$\text{ges av } \bar{x} \pm A_3 \bar{s} = 6,91 \pm 1,427 \cdot 0,41 \approx 6,91 \pm 0,59 = [6,32 \text{--} 7,5]$$

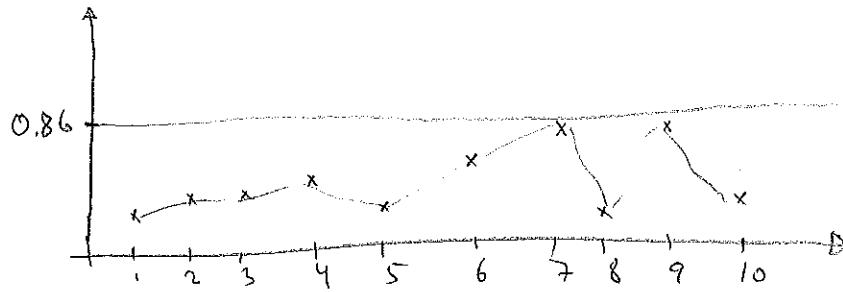
$$\text{övre gräns för } s\text{-diagram} = B_3 \bar{s} = 2,089 \cdot 0,41 = 0,8565$$

$$\text{undre } \underline{\hspace{2cm}} = B_3 \bar{s} = 0 \cdot 0,41 = 0$$

$\bar{x}$ -diagrammet:

s-diagrammet

Inga värden utanför gränserna så slutsatsen blir att processen är i statistisk kontroll.

NOMOGRAM OVER BINOMIALFORDDELNINGEN
 $P = P(X \leq c)$ där $X \in Bin(n, p)$; X = antal lyckade försök

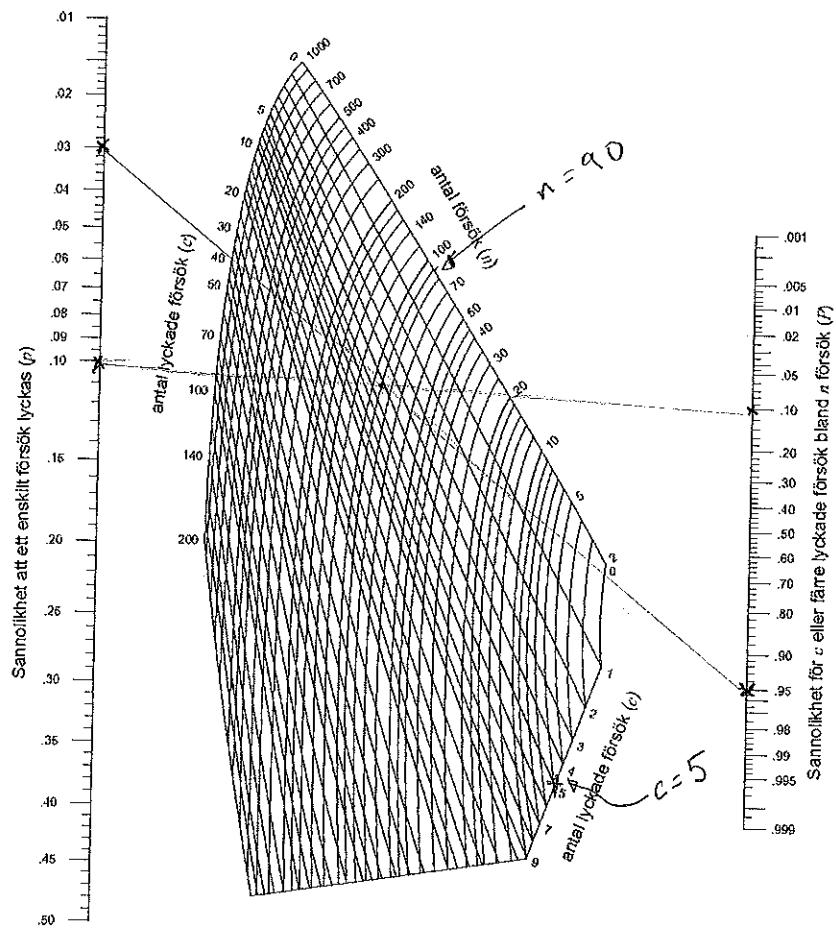

Figure 1: Binomialnomogram.

